



Сыр бойы

№150 (21225) 6 қазан, сейсенбі 2026 жыл

Қызылорда облыстық қоғамдық-саяси газет. 1929 жылдың 1 шілдесінен шығады

/// ПРЕЗИДЕНТ

ОЗЫҚ ЕЛДІҢ ҚУАТЫ АДАМ КАПИТАЛЫНЫҢ САПАСЫМЕН ӨЛШЕНЕДІ

Ақордада ұстаздардың кәсіби мерекесіне орай салтанатты іс-шара өтті. Қасым-Жомарт Тоқаев педагогтерді мерекесімен құттықтап, Мұғалім күні бүкіл қоғамды біріктіретін, нағыз халықтық сипаты бар, кәстерлі де қадірлі мерекеге айналғанын атап өтті.

— Ұстаз — әр адамның өмірінен ерекше орын алатын тұлға. Бұған ешкімнің де таласы жоқ деп ойлаймын, бұл — бәрімізге ортақ пікір. Ұстазды ұлықтау өркениетті қоғамның болмысын айқындайтын аса маңызды қасиет саналады. Ұлт ойшылы Абай адамның адамдығы жақсы ұстаздан болатынын айтқан. Халқымыздың заңғар жазушысы Мұхтар Әуезов те «Ұстаз — ұлы есім» деп қалір тұтқан. Мұғалімдер қауымына зор құрметпен қарау, олардың ұлт болашағы үшін атқарып жатқан табанды еңбегіне алғыс айту — баршамызға ортақ парыз. Әсіресе, қазіргідей ақпараттар ағыны күшейіп, озық технология қарқынды дамыған заманда мұғалімнің рөлі әлдеқайда арта түскені ақиқат, — деді Президент.

Қасым-Жомарт Тоқаев Мемлекет басшысы ретінде ұстаздарды жан-жақты қолдау жұмысына айрықша мән беретінін жеткізді.

— Баршанызға мәлім, біз «Педагог мәртебесі туралы» арнайы заң қабылдадық. Мемлекеттік марапаттар тізіміне «Қазақстанның еңбек сіңірген ұстазы» атағы енгізілді. Елімізде бірнеше мұғалім ең жоғары мемлекеттік награда — «Қазақстанның Еңбек Ері» атағына ие болды. 5 қазан күні Ұстаздардың кәсіби мерекесі ретінде нақты бекітілді. Біз жыл сайын бір қоғам болып осы мейрамды кең көлемде атап өтіп жүрміз. Быыл да мереке күндері барлық аймақта әкімдер мұғалімдер қауымын марапаттап, оларға ерекше құрмет көрсетіп жатыр. Ұстаздарды дәл



осылай жалпыхұлттық деңгейде ұлықтау ісі жалғасын табады. Бұл — мемлекетіміз үшін мән-маңызы айрықша міндет, — деді Президент.

Қасым-Жомарт Тоқаевтың пайымдауынша, жас ұрпақ дамыған мемлекетте, қауіпсіз ортада, өркениетті қоғамда өмір сүруі керек. Қазір Қазақстанда 4 миллионнан астам оқушы бар, яғни еліміздің әрбір бесінші азаматы мектепте білім алып жатыр.

— Осы мақсатпен біз баршаға бірдей мүмкіндік беретін, Әділетті, Күшті, Таза және Озық Қазақстанды құру ісін қолға алдық, ауқымды реформаларды жүзеге асырдық. Халқымыздың темірқазығы,

елімізді тарихи өрлеу дәуіріне бастаған негізгі құжат — Конституцияны қабылдадық. Конституцияда тұңғыш рет оқу-ағарту жүйесін дамытуға ықпал ететін нақты нормалар көрініс тапты. Атап айтқанда, адам капиталын, білім-ғылымды және инновацияны дамыту мемлекеттің міндеті, стратегиялық бағыты ретінде бекітілді. Түптеп келгенде, бұл — заман талабы. Сонымен қатар біз билік жүйесін түбегейлі жаңғырттық. Елімізде бір палаталы Құрылтайдың алғашқы сайлауы өтті. Үкіметтің жаңа құрамы жасакталды. Вице-Президент тағайындалды. Жаңа мемлекеттік орган — Қауіпсіздік Кеңесінің Аппараты

құрылды. Жакында Қазақстан Халық Кеңесі өз жұмысын бастады. Осылайша, біз бір ұлт болып еліміздің даму бағдарын айқындаған маңызды әрі іргелі жұмысты табысты атқардық, — деді Мемлекет басшысы.

Президенттің пікірінше, өркениетті әрі озық елдің қуаты оның табиғи байлығымен емес, ең алдымен, адам капиталының сапасымен өлшенеді. Мемлекеттің әлемдегі орны да, экономикалық әлеуеті де қоғамдағы білім мен ғылымның деңгейіне тәуелді.

— Өздеріңіз білесіздер, біз бұл бағытта нақты шаралар қабылдап, белсенді жұмыс істеп жатырмыз. Мәселен, соңғы жеті жылда елімізде 1 миллионнан астам оқушыға арналған 1342 мектеп салынды. Быыл тағы 101 мектеп салынып жатыр. «Келешек мектептері» ұлттық жобасы аясында білім беру мекемелерінің жаңа стандарты қалыптасты. Соның арқасында заманауи инфрақұрылымы бар, балалардың сапалы білім алып, дамуына барлық жағдай жасалған оқу ордалары бой көтеруде.

Бүгінде 460 мың оқушыға арналған осындай 217 мектеп салынды. Сол мектептердің 84-і, яғни 40 пайызға жуығы ауылдық жерде орналасқан. Мен өз сөздерімде әрдайым айтып жүрмін: ауыл мектебі де, қала мектебі де балаларға бірдей сапалы білім беретін заманауи оқу мекемесі болуы керек. Қазіргі таңда мемлекет Жасанды интеллект жүйесіне негізделген арнайы сабақтарды орта мектептерге жаппай енгізу бағдарламасын іске асыруда. Бұл — өте маңызды жұмыс. Үкімет осы мәселеге баса мән беруге тиіс. Жалпы, аймақтарда мектеп тапшылығы мәселесі болмауы керек. Өйткені тағы да қайталап айтамын, бұл — мемлекеттің болашағына әсер ететін өте маңызды фактор. Үкімет осы мәселені де әрдайым назарда ұстауы қажет, — деді Мемлекет басшысы.

2-бет

/// САЛТАНАТ

ҰСТАЗ — ҚАНАТ, ШӘКІРТ — ҚАУЫРСЫН



Кеше «Өнер орталығында» Мұғалімдер күніне арналған «Ұстаз — қанат, шәкірт — қауырсын» атты салтанатты шара өтті. Облыс әкімі Мұрат Ерғешбаев ұстаздарды төл мерекесімен құттықтап, аймақ дамуына қосқан үлесі үшін алғыс білдірді.

— Мемлекет басшымыз Қасым-Жомарт Кемелұлы: «Мықты мұғалім — сапалы ұлттың тірегі» деген болатын. Бұл сөздің салмағы ерекше. Шын мәнінде, ұстаз — баланың алдына білімнің ғана емес, өмірдің жолын ашатын тұлға.

Бүгін осы залда отырған әр педагогтің еңбегі — бір шәкірттің тағдырымен, бір отбасының үмітімен, тұтас елдің ертенімен сабақтас.

Қазақтың аса көрнекті ағартушы-

педагогі Ыбырай Алтынсариннің: «Маған жақсы мұғалім бәрінен де қымбат, өйткені, мұғалім — мектептің жүрегі» деген сөзі бүгінгі күні де өз мәнін жоймады.

Баршанызға мықты денсаулық, отбасыларыңызға амандық, шығармашылық ізденіс пен кәсіби өрлеу тілеймін! Шәкірттеріңіздің жүрегіне әрдайым жол тауып, мерейлеріңіз үстем болсын! — деді аймақ басшысы.

Жиында Сыр елінің үлгілі ұстаз-

дарына «Құрмет» ордені, «Ерен еңбегі үшін», «Қызылорда облысының дамуына қосқан үлесі үшін», «Еңбек ардагері», «Ы.Алтынсарин» медальдары табысталды.

Сонымен қатар, бірқатар ұстаз «Білім беру саласының үздігі» төсбелгісімен, Қызылорда облысының Құрмет грамотасымен, ҚР Оқу-ағарту министрлігінің Құрмет грамотасы, «Орта білім беру ісінің үздігі», «Қосымша білім беру ісінің үздігі» Құрмет дипломдарымен, ҚР Премьер-министрінің бірінші орынбасарының және облыс әкімінің Алғыс хаттарымен марапатталды.

2-бет

/// МЕЗГІЛ

ЖЫЛУ МАУСЫМЫ БАСТАЛДЫ

Қала әкімінің 1 қазандағы шешіміне сәйкес, кеше жылу беру маусымы басталды. Бүгінде қаладағы жылу көздері бекітілген температуралық режимде жұмыс істеп тұр.

«Қызылорда жылу-электр орталығына» қарасты қала мен облыста 25 энергия көзі бар. Атап айтқанда, жылу орталығы, КОГТЭС, Оңтүстік қазандық және қаланың әр аумағындағы 21 автоматтандырылған блокты-модульдік қазандық, сонымен бірге Қазалы ауданы Әйтеке би кентіндегі «Қазалы-Теміржолжылу» филиалы.

Қазір негізгі қондырғылардың басым бөлігінің жұмысы штаттық режимде. ЖЭО-дағы екі қондырғының бірі жұмыс істеп, бірі резервте тұр. КОГТЭС-тегі үш газтурбиналық қондырғының екеуі жұмыс істейді. Оңтүстік қазандықтағы жеті қазандықтың барлығы қосылған. Ал 21 АБКМ-ның сегізі жұмыс істесе, 13-і резервте.

Жылу беру маусымына дайындыққа 1 млрд 835,72 млн теңге жоспарланған. Оның 350 млн теңгесі кәсіпорынның өз қаражаты болса, облыстық бюджеттен 1 млрд 485,72 млн теңге бөлінген.

Бұл қаржының бір бөлігі №1 газтурбиналық қондырғыны қалпына келтіруге, №2 газтурбиналық қондырғыны жөндеуге, жылу энергетикалық жабдықтарды реконструкциялауға, дамытуға қажетті материалдар мен жабдықтарды сатып алуға жұмсалды. Кәсіпорынның қаражаты есебінен қазандықтар мен турбоагрегаттарға күрделі жөндеу жүргізу, желілік сорғыларды ауыстыру, айналмалы механизмдер мен құрылғыларын жаңарту, жылу алмастырғышты ауыстыру сынды жұмыстар атқарылды.

Қала бойынша жалпы жылу желілерінің ұзындығы 204 шақырым, оның 36 шақырымы — магистралдық, 168 шақырымы — кварталаралық жылу желілері. Бүгінде 2,8 шақырым жылу желісіне ағымдағы жөндеу жүргізіліп, жұмыс 100 пайыз орындалған. Жібек жолы көшесіндегі үйлерге баратын жылу құбыры ауыстырылса, Абай мектебіне баратын жылу құбырын ауыстыру алдағы жоспарда. Жалпы облыстық бюджет қаражаты есебінен 3,5 шақырым жылу желісіне жөндеу жүргізу көзделген.

Қалада 1782 тұтынушы бар, оның 872-сі — көпқабатты тұрғын үй, 55 мектеп, 24 балабақша, 28 денсаулық сақтау нысаны, 32 мәдениет және спорт нысаны, 91 бюджеттік мекеме, 23 білім беру мекемесі, 383 шаруашылық субъектісі және 274 жеке сектор.

Кәсіпорын негізгі отын ретінде табиғи газды, ал резервтік отын ретінде мазутты пайдаланады. Быыл «QAZAQGAZ АИМАҚ» компаниясымен келісімшартқа отырып, 188 624,323 мың текше метр газ көлемі қарастырылған. Резервтік отынның да қажетті қоры жасақталған. Норматив бойынша 4161 тонна мазут қажет болса, қазіргі таңда қоймаларда 4518 тонна мазут сақталып. Сонымен қатар 305 тонна дизель отынының қоры бар.

Айсауле ҚАРАПАЕВА,
«Сыр бойы»

/// ЕЛ ЖАҢАЛЫҚТАРЫ

ЭЛЕКТРОНДЫ КЕЗЕК ЖҮЙЕСІ

Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі әлеуметтік саладағы мемлекеттік қызметтерді цифрландыру және оларды азаматтарға ыңғайлы ету жұмыстарын жалғастырып жатқанын хабарлады. Бұл туралы Kazinform жазды.

Осы мақсатта медициналық-әлеуметтік сараптамадан (МӨС) жүзбе-жүз өту үшін электронды кезек енгізіліп жатыр.

Жаңа сервис азаматтарға қабылдауға алдын ала жазылып, өзіне ыңғайлы күн мен уақытты таңдауға мүмкіндік береді. Электронды кезек жобасы алдымен Ақмола облысында іске қосылды. Кейін бұл сервис Алматы қаласында да енгізілді. Электронды кезекке Әлеуметтік қызметтер порталы (aleumet.egov.kz) арқылы жазылуға болады. Ол үшін бірнеше қарапайым кадамды орындау қажет. Азамат электрондық цифрлық қолтаңбасы арқылы Әлеуметтік қызметтер порталына кіріп, Жеке кабинеттен «Қуаландыруға жазылу» қызметін таңдауы керек. Одан кейін өзіне ыңғайлы күн мен уақытты белгілейді.

Жүйе азаматтың тұрғылықты жеріне қарай тиісті медициналық-әлеуметтік сараптама бөлімін автоматты түрде анықтайды. Жазылу сәтті аяқталғаннан кейін азаматтың телефон нөміріне МӨС-тен өтетін күн мен уақыт, бөлімнің мекенжайы және талон нөмірі көрсетілген SMS-хабарлама келеді. Белгіленген қабылдауға үш күн қалғанда жүйе қосымша SMS арқылы еске салады. Егер азамат белгіленген уақытта келмесе, кезек автоматты түрде жойылады. Бұл туралы да тиісті хабарлама жіберіледі.

Электронды кезек жүйесі медициналық-әлеуметтік сараптамадан өтуді жеңілдетіп, азаматтардың құту уақытын қысқартуға және қабылдауды тиімді ұйымдастыруға мүмкіндік береді.

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ОЛИМПИАДАДА ЖЕҢІСКЕ ЖЕТТІ

Қазақстан оқушылары Грекияда ұйымдастырылған ағылшын тілінің олимпиадасында алтын және күміс медаль жеңді. Бұл туралы Қазақстандағы KGL Contest олимпиадасының ресми үйлестірушісі EDU Stream хабарлады деп жазды Kazinform.

Әлемнің 39 елінен оқушылар қатысқан ағылшын тілінің KGL Contest-2026 халықаралық олимпиадасының А1 деңгейі бойынша финалында Ерасыл Жиенғали бақ сынады. Алматы облысынан барған оқушы өз деңгейінде үздік болып, бірінші орын алды.

Ал А2 деңгейінде Астана қаласындағы Назарбаев зияткерлік мектебінің оқушысы Адель Талғат күміс жүлде жеңді. Білім сайысының қорытынды кезеңіне елімізден жалпы төрт оқушы қатысқан.

ЖАҢА ТӘРТІП ЕНГІЗІЛМЕК

Елімізде онлайн-платформаны пайдаланушылардың жасын растаудың арнайы қағидалары әзірленеді. Бұл туралы Құрылтай депутаттарының сауалына Премьер-министр Олжас Бектеновтің жауабында айтылған деп жазды Kazinform.

— Үкімет қолданыстағы заңға он алты жасқа дейінгі пайдаланушыларды онлайн-платформаларда тіркеуді реттеуге байланысты түзетулер әзірледі. Қазіргі кезде түзетулер Қазақстан Республикасы Құрылтайының қарауында. Заңнамалық түзетулер қабылданғаннан кейін онлайн-платформаны пайдаланушылардың жасын растаудың арнайы қағидалары әзірленеді. Әзірлеу барысында онлайн-платформалардың қолданылып жүрген тетіктері, жасанды интеллект көмегімен сәйкестендіру, қаралатын контент пен пайдаланушының белсенділігі ескеріледі. Бүгінгі таңда онлайн-платформаларда тиісті технологиялық мүмкіндіктер бар, — деді Үкімет басшысы.

Премьер-министрдің атап өтуінше, жаңа талаптардың сапалы орындалуын қамтамасыз ету мақсатында аталған норманы қолданысқа енгізу үшін өтпелі кезең көзделеді.

— Он алты жасқа дейінгі онлайн-платформаны пайдаланушылардың қолданыстағы аккаунттарын уақытша тоқтату қаралатын болады. Нормативтік құқықтық акт Қазақстан Республикасының аумағындағы онлайн-платформалардың өкілдіктерімен бірлесіп талқыланады. Ұсынылатын тәсілдер пайдаланушының жеке деректерінің таралуына жол бермеу негізінде оның жасын растау қағидағына негізделеді. Сол арқылы балалардың цифрлық кеңістіктегі құқықтары мен заңды мүдделері қорғалып, көмелетке толмағандар үшін қауіпсіз цифрлық орта қалыптастырылады. Қазақстан Республикасы Құрылтайының депутаттарымен жұмыс топтарында талқылау кезінде тиісті шектеуді нақты іске асыру тетіктері егжей-тегжейлі пысықалатынын болады, — деді Олжас Бектенов.

Дайындаған
Айһүр БАТТАЛОВА,
«Сыр бойы»

Валюта бағамы: \$ 447,73 kzt € 502,98 kzt ₸ 5,35 kzt

Ауа райы: Сейсенбі ☀️ +18° 🌙 +5°

Сәрсенбі ☀️ +21° 🌙 +6°

ОЗЫҚ ЕЛДІҢ ҚУАТЫ АДАМ КАПИТАЛЫНЫҢ САПАСЫМЕН ӨЛШЕНЕДІ

Президент елімізде педагог мамандығын таңдаған жастардың қатары артып келе жатқанын жақсы үрдіске балады.

– Биыл 12 мыңнан астам түлек, соның ішінде екі мыңнан аса «Алтын белгі» иегері педагогика мамандығы бойынша мемлекет грантына ие болды. Мұғалімдік жолын таңдаған студенттердің шәкіртакысы 2,5 есе көбейді. Жаңа оқу жылы қарсаңында аймақтарда 15 мыңнан астам мұғалім жұмысқа қабылданды. Олардың жартысына жуығы – жас мамандар. Бұл – мектептерге білімді, жігерлі, ұшқыр ойлы мұғалімдердің жаңа буыны келіп жатыр деген сөз. Ұстаздықа енді қадам басқан жас мамандарға аға буын көп көмек көрсетуге тиіс. Сонда олар да өз ісінің нағыз шебері болып қалыптасады. Сондай-ақ кәсіби сабақтастық дәстүрі пайда болады. Біз оқу-ағарту саласының кадрлық әлеуетін күшейте түсуіміз керек. Білікті мұғалімді мықты мемлекеттің тұғыры деп айтсақ, артық болмайды. Бұл тұрғыдан алғанда, еліміздің жоғары оқу орындары айрықша рөл атқарады. Себебі университет қабырғасында болашақ маманның кәсіби білімі мен дағдысы



оқушылармен тікелей жұмыс істеуі үшін ұстаздардың уақыты болуға тиіс. Бұл бағытта маңызды қадам жасалды. Биыл қыркүйек айында Оқу-ағарту министрлігі Білім беру саласындағы жасанды интеллектті қолдану стандартын бекітті. Қалада немесе шалғай

аса маңызды салада мол табысқа жеткені аталып өтті. Бірақ бұл жайбарақат отыруға болады деген сөз емес. Себебі жасанды интеллект пен жаңа технологиялар өте жоғары қарқынмен дамып жатыр. Бұл – уақыт талабы. Бұдан бөлек, елордамызда тұңғыш рет Astana AI Film фестивалі өтті. Шын мәнінде, бұл – нағыз озық инновациялық іс-шара деп айтуға болады. Өйткені дәл осы өте өзекті және маңызды шара аясында Астана қаласында әлемде алғаш рет жасанды интеллектің кино өнеріндегі көрінісі пайда болды. Басқаша айтсақ, аталған фестиваль бұрыннан қалыптасқан дәстүрлі кино өндірісінің өзектілігі азия бастағанын көрсетті. Енді фильм түсірумен айналысатын мамандар шенеуніктердің, демеушілердің және продюсерлердің қолдауына тәуелді болмай, өз бетімен толыққанды кино туындысын шығара алады. Сондықтан Астанада өткен бұл нағыз жаһандық ауқымдағы фильм фестиваліне әлем жұртшылығы айрықша назар аударды, – деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Алайда Президент озық технология дәуірінде кітап оқудың да мән-маңызын арттыруымыз қажет санайды. Бұл ретте Мемлекет басшысы өскелең ұрпаққа осы құндылықты сіңіруге тұтас қоғам атсалуды қажет екенін айтты.

– Халқымыздың асыл перзенті Әбіш Кекілбаевтың «Адамды адам еткен – кітап, адамзат еткен – кітапхана» деген тамаша сөзі бар. Кітап білімпаздылыққа, жана-шырлыққа, парасаттылыққа, еңбек-қорлыққа баулиды. Кітап оқу – азаматтарды, әсіресе, жастарды үстірт ойлаудан және ақпарат тасқынына жұтылып кетуден сақтап қалатын рухани қалқан. Сондықтан мен биыл мамыр айында «Кітап оқу мәдениетін дамыту және зерделі ұлт қалыптастыру жөніндегі шаралар туралы» Жарлыққа қол қойдым. Бұл міндетті жүзеге асыру үшін Үкімет жыл соңына дейін тиісті тұжырымдамалар қабылдайды, – деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Сонымен қатар Мемлекет басшысы еңбекқор, білімге құштар, ізденімпаз ұрпақ тәрбиелеудің маңызын тоқталды.

– Біз балалардың қызығушы-

лықтары мен қажеттіліктерін ескеруге, оларды шынайы өмірде де, виртуалды кеңістікте де қорғауға міндеттіміз. Ең бастысы – өскелең ұрпаққа аса қажетті дүниелер, атап айтқанда, жарқын келешекпен, нақты мүмкіндіктермен қамтамасыз етіп, оларға есейгенде мақсат-мұратына жетуге ынталандыратындай жағдай жасау. Еңбексіз ешқандай табыс та, жетістік те болмайды. Бұл – өмірдің қағидасы, заңы. Еңбек дегеніміз – бүкіл өмірді билеп тұрған патша, бұл – өмірдің арқауы. Өмір, бұл – ғажапқа толы сиқырлы әлем емес. Өмір жолын тек жан-жақты дайындалған, біліммен қаруланған адам ғана еңсере алады. Осы қарапайым түсінікті балаларға түсіндіріп айту маңызды. Стратегиялық мақсатымыз – биік шыңдарға көз тігітін, бәсекеден тайсалмайтын жасампаз ұрпақ тәрбиелеу. Қазактанның өсіп-өркендеуі әрқайсымыздың қанша-лықты үлес қосатынымызға байланысты, – деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Президент сөзін түйіндей келе, қазір халқымыздың дүниетанымды өзгеріп, қоғамымызда жаңа этика қалыптасып келе жатқанына назар аударды.

– Тазадық, еңбекқорлық, адалдық, өзара сыйластық қасиеттері ұлттық дағдымызға айналып жатыр. «Таза Қазақстан» акциясы жалпыұлттық сипат алып, еліміздің келбетіне және ең бастысы, азаматтарымыздың болмысына оң әсер ете бастады. Табиғатты аялау, жоғары экологиялық мәдениетті қалыптастыру мемлекетіміздің конституциялық міндеті саналады. Осындай елдік маңызды зор іске сіздер, жалпы ұстаздар қауымы мол үлес қосып жатысыздар. Себебі көзі ашық, көкірегі ояу, тәрбиелі, заңға бағынатын адал азаматтар ең алдымен мектептегі мұғалімнен тәлім алады. Сондықтан мен еліміздегі барша ұстазға шынайы ризашылығымды білдіремін. Ұстаздық еткен әр адамның ерен еңбегі зор құрметке лайық деп санаймын, – деді Мемлекет басшысы.

Салтанатты жиында білім берудегі аса үздік жетістіктері және Қазақстан Республикасына сіңірген айрықша еңбегі үшін бір топ мұғалімге жоғары мемлекеттік наградалар табысталды.

/// ПРЕЗИДЕНТ ТАПСЫРМАСЫНЫҢ ПӘРМЕНІ

ЖОЛ ҚҰРЫЛЫСЫ ҚАРҚЫНДЫ

Мемлекет басшысы Ұлттық құрылтайдың бесінші отырысында «Жақында «Қызылорда-Жезқазған» жолының Қызылордаға тиесілі бөлігі салынып бітті. «Батыс Еуропа-Батыс Қытай» – Қазақстандағы ең негізгі жолдың бірі. Алайда, оның «Қызылорда – Ақтөбе» арасындағы бөлігі тар, көлік апаттары жиі болып жатады. Мен осыған дейін бұл жолды кеңейту туралы тапсырма бердім. Биыл осы бағытта 4 жолақты жаңа күре жолдың құрылысы басталады.

Сондай-ақ мен бытырғы Жолдауымда «Бейнеу-Сексеуіл» жолының құрылысын тездетуді тапсырғанымды білесіздер. Ондағы жұмыстар да биыл басталмақ» деп атап өткен болатын.



Суретті түсірген Бағдат Есжанов

Тамыз айында телекөпір арқылы «Қызылорда-Сексеуіл», «Ұлғай-сын-Сексеуіл» және «Бейнеу-Сексеуіл» автокөлік жолдарының құрылысын бастап берді. Телекөпір барысында Премьер-министрдің бірінші орынбасары Нұрлыбек Нәлібаев жобаны бастауға әзірлік жөнінде баяндап, еліміздің көлік инфрақұрылымын дамытудағы жобалардың маңызын атап өтті.

Облыс әкімі Мұрат Ерғешбаев көлік инфрақұрылымын дамыту және автомобиль жолдарының сапасын арттыруда қолға алынған құрылыс жұмыстарының барысымен танысты.

Алдымен «Қызылорда-Ақтөбе» бағытындағы Қызылорда қаласының айналама жолы мен «Қызылорда-Сексеуіл» автомобиль жолының құрылыс алаңына барды.

Қызылорда қаласының айналама жолының ұзындығы 25,8 шақырым, келісімшарт құны 39,5 млрд теңге. Ислам даму банкі есебінен қар-

жыландырылуда. Бас мерлігері «Қыран», жобалаушысы «Семдор-проект» серіктестіктері. Жобаны іске асыру мерзімі – 2026-2029 жылдар. Құрылысқа 150 жұмысшы және 85 арнайы техника жұмылдырылған.

«Қызылорда-Сексеуіл» автомобиль жолының 130,8 шақырымын қамтитын жобаның құны 242,3 млрд теңге. Қаржыландыру көзі Ислам даму банкі болса, мердігері «Integra Construction KZ», қосалқы мердігері «Элит Строй Комплект» серіктестіктері. 2026-2029 жылдар аралығында іске асады. Қазір құрылыс жұмыстарына 70 жұмысшы мен 43 арнайы техника тартылған.

Аталған жобалар өңірдегі жол-көлік инфрақұрылымын жаңғыртуға, көлік қозғалысы қауіпсіздігі мен қолайлылығын арттыруға, транзиттік бағыттардың өткізу қабілетін жақсартуға мүмкіндік береді.

Облыс әкімінің
баспасөз қызметі

ҰСТАЗ – ҚАНАТ, ШӘКІРТ – ҚАУЫРСЫН

Мерекелік шарада еңбегімен көзге түсіп, шәкіртімен бірге білім бәсе-кесінде топ жарған 10 ұстазға «Сары-ағаш» иппажайына жолдама берілді.

Салтанатты кеш жергілікті өнерпаздардың концертіне ұласты.

Бүгінгі мерекеге орай Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев бір топ ұстазды Ақорда төрінде қабылдап, мемлекеттік наградалар табыстады.

Салтанатты қабылдауда Сыр өңірінің ұстаздары да құрметке бөленді. Атап айтқанда, Қазалы ауданы Б.Мергенбаев атындағы №226 мектептің қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі

Мирамкүл Жөлекеш, Жалағаш ауданы Т.Жүргенов атындағы №123 мектеп-лицейінің математика пәнінің мұғалімі Ғалымжан Нұрмахатов «Ерен еңбегі үшін» медалін алды.

Айта кету керек, Мемлекет басшысы мен Үкіметтің қолдауының арқасында өңірдің білім саласында ауқымды жобалар жүзеге асуда. Кейінгі төрт жылда салаға 1 трлн теңгеден астам қаржы бөлініп, 123 млрд теңгеге 46 білім беру нысаны жаңадан салынды. Президенттің бастамасымен қолға алынған «Келешек мектептері» ұлттық жобасы аясында 10 мектеп пайдалануға берілді.

«СБ» ақпарат

/// НАЗАРДАҒЫ НЫСАН

ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ПУНКТТЕРІНДЕГІ ҚЫЗУ ЖҰМЫС

Қызылорда облысы аумағынан 1051 шақырым теміржол желісі өтеді. «Қазақстан Темір жолы» ұлттық компаниясына қарасты Қызылорда, Жаңақорған, Шиелі, Жосалы, Төретам, Қазалы, Арал теңізі, Сексеуіл вокзалдары, Тереңөзек және Жалағаш қызмет көрсету пункттері жұмыс істейді.

Өткен жылдан бері Мемлекет басшысының тапсырмасымен республика көлеміндегі 124 вокзалды, олардың аумақтарын күрделі жөндеу және абаттандыру қолға алынды. Бұл тізімге Қызылорда облысындағы 7 теміржол вокзалы, 2 қызмет көрсету пункті және Талап бекетіндегі платформа енгізілді.

Бүгінде Арал теңізі, Сексеуіл, Қазалы, Төретам, Жосалы, Шиелі, Жаңақорған теміржол вокзалдары мен Талап бекетіндегі платформа халық игілігіне табысталды. Құрылыс, күрделі жөндеу және қайта жаңғыртуға 10,2 млрд теңге қаржы бөлінді.

Облыс әкімі Мұрат Ерғешбаев Жалағаш және Сырдария аудандарындағы теміржол қызмет көрсету пункттерінің құрылыс барысымен танысты. Жалағаш станциясы арқылы тәулігіне 5 жұп, яғни 10 жолаушылар пойызы өтеді. Аудан аумағындағы 47 шақырым теміржол бойында 2 станция және 1 разъезд орналасқан. Нысан құрылысына 708 млн теңге бөлінген.

Бүгінге дейін ғимараттың іргетасы құйылды, цемент-бетон



блоктары монтаждалып, кірпіші қаланды. Ішкі қабырғаларды сылау және электр желісін монтаждау жұмыстары да аяқталған.

Қазір сыртқы қабырғалары қапталып, бөлмелері әрленуде. Еденге керамикалық тактайша төсеу,

аспалы төбе орнату, перронның тіреу қабырғаларын дайындау және монтаждау қатар жүріп жатыр. Жалпы жоспарланған жұмыстың 65 пайызы орындалды.

Құрылыс аяқталғаннан кейін аумақты абаттандыру «Р и А Сервис



ЛТД» серіктестігінің демеушілігі есебінен жүргізіледі. Осы кезде жолаушыларға қолайлы болу үшін күту залы және кассалар теміржол пункті жанындағы ғимаратқа уақытша орналастырылған.

Тереңөзекте де жаңа теміржол қызмет көрсету пункті бой көтеріп келеді. Оған 669,5 млн теңге қаралған. Қазір нысанда гранитпен қаптау, ішкі әрлеу жұмыстары жүріп жатыр.

Вентиляция жүйесі, перронның тіреу қабырғаларының негізі тегістеліп дайындалуда, арматура тоқу, опалубка орнату және бетон құю да қарқын алған.

«СБ» ақпарат

1-бет

ЖОБА

ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСЫ БОЙЫНША АУЫЛДЫҚ ЕЛДІ МЕКЕНДЕРДЕГІ АСА ТАПШЫ МЕДИЦИНАЛЫҚ МАМАНДЫҚТАРДЫ АЙҚЫНДАУ ТУРАЛЫ

«Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 27-бабының 1-тармағының 14-8) тармақшасына сәйкес Қызылорда облысының әкімдігі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Осы қаулының қосымшасына сәйкес Қызылорда облысы бойынша ауылдық елді мекендердегі аса тапшы медициналық мамандықтар айқындалсын.

Қызылорда облысының әкімі

М.ЕРГЕШБАЕВ

Қызылорда облысы әкімінің 2026 жылғы « » № қаулысына қосымша

ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСЫ БОЙЫНША АУЫЛДЫҚ ЕЛДІ МЕКЕНДЕРДЕГІ АСА ТАПШЫ МЕДИЦИНАЛЫҚ МАМАНДЫҚТАР

№	Мамандықтар атауы
1	Онкология (ересектер)
2	Гематология (ересектер)
3	Нефрология (ересектер, балалар)
4	Жалпы хирургия
5	Балалар хирургиясы
6	Офтальмология (ересектер, балалар)
7	Инфекциялық аурулар (ересектер, балалар)
8	Кардиология (ересектер, балалар)
9	Нейрохирургия (ересектер, балалар)
10	Травматология (ересектер, балалар)
11	Акушерлік және гинекология (ересектер, балалар)
12	Радиология
13	Оториноларингология (ересектер, балалар)
14	Дерматовенерология (ересектер, балалар)
15	Фтизиатрия (ересектер, балалар)
16	Ревматология (ересектер, балалар)
17	Неврология (ересектер, балалар)
18	Психиатрия (ересектер, балалар)
19	Эндокринология (ересектер, балалар)
20	Клиникалық фармакология

ЖОБА

«Қауымдық сервитут белгілеу туралы» Қызылорда облысы әкімдігінің 2026 жылғы 5 наурыздағы №43 қаулысына өзгеріс енгізу туралы

Қызылорда облысының әкімдігі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**
1. «Қауымдық сервитут белгілеу туралы» Қызылорда облысы әкімдігінің 2026 жылғы 5 наурыздағы №43 қаулысына мынадай өзгеріс енгізілсін:
көрсетілген қаулының қосымшасы осы қаулының қосымшасына сәйкес жаңа редакцияда жазылсын.
2. «Қызылорда облысының ауыл шаруашылығы және жер қатынастары басқармасы» коммуналдық мемлекеттік мекемесі, Қызылорда қаласы, Арал, Қазалы, Қармақшы, Жалағаш, Сырдария, Шиелі және Жаңақорған аудандарының әкімдіктері заңнамада белгіленген тәртіппен осы қаулыдан туындайтын шараларды қабылдасын.
3. Осы қаулының орындалуын бақылау Қызылорда облысы әкімінің орынбасары Б.Д.Жахановқа жүктелсін.
4. Осы қаулы оның алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қызылорда облысының әкімі

M.Ергешбаев

Қызылорда облысы әкімдігінің № _____ қаулысына қосымша

Қызылорда облысы әкімдігінің 2026 жылғы « 5 » наурыз № 43 қаулысының қосымша

Қауымдық сервитут белгіленетін жер учаскелерінің экспликациясы

№	Нысаналы мақсаты	Жер санаты	Қауымдық сервитут белгіленетін көлем (гектар)	Оның ішінде:			
				жайылым-дығы	суармалы егістік	басқа алқаптар	
1	2	3	4	5	6	7	
Қызылорда қаласы							
1	«Бейнеу-Бозой-Шымкент» магистральдық газ құбырының екінші желісінің желілік бөлігін және инфрақұрылымын орналастыру (құрылысы) үшін	ауыл шаруашылығы мақсатындағы жер	4,1547	2,6590	-	1,4957	
		босалқы жер	80,3879	-	-	80,3879	
		-	84,5426	2,6590	-	81,8836	
Арал ауданы							
2	«Бейнеу-Бозой-Шымкент» магистральдық газ құбырының екінші желісінің желілік бөлігін және инфрақұрылымын орналастыру (құрылысы) үшін	ауыл шаруашылығы мақсатындағы жер	110,0662	60,1217	-	49,9445	
		өнеркәсіп, көлік, байланыс жері, ғарыш қызметі, қорғаныс, ұлттық қауіпсіздік, ядролық қауіпсіздік аймағы мұқтажына арналған жер және ауыл шаруашылығына арналмаған өзге де жер	0,5967	-	-	0,5967	
		босалқы жер	1059,8199	579,7215	-	480,0984	
Барлығы:		-	1170,4828	639,8432	-	530,6396	
Қазалы ауданы							
3	«Бейнеу-Бозой-Шымкент» магистральдық газ құбырының екінші желісінің желілік бөлігін және инфрақұрылымын орналастыру (құрылысы) үшін	ауыл шаруашылығы мақсатындағы жер	28,8213	20,1461	-	8,6752	
		өнеркәсіп, көлік, байланыс жері, ғарыш қызметі, қорғаныс, ұлттық қауіпсіздік, ядролық қауіпсіздік аймағы мұқтажына арналған жер және ауыл шаруашылығына арналмаған өзге де жер	0,3114	-	-	0,3114	
		босалқы жер	316,2117	221,0320	-	95,1797	
Барлығы:		орман қорының жері	53,4707	-	-	53,4707	
		-	398,8151	241,1781	-	157,637	
Қармақшы ауданы							
4	«Бейнеу-Бозой-Шымкент» магистральдық газ құбырының екінші желісінің желілік бөлігін және инфрақұрылымын орналастыру (құрылысы) үшін	өнеркәсіп, көлік, байланыс жері, ғарыш қызметі, қорғаныс, ұлттық қауіпсіздік, ядролық қауіпсіздік аймағы мұқтажына арналған жер және ауыл шаруашылығына арналмаған өзге де жер	0,0484	-	-	0,0484	
		босалқы жер	344,6422	240,9049	-	103,7373	
		орман қорының жері	97,3004	-	-	97,3004	
Барлығы:		РФ жалға берілген жерлер	51,2587	-	-	51,2587	
		-	493,2497	240,9049	-	252,3448	
Жалағаш ауданы							
5	«Бейнеу-Бозой-Шымкент» магистральдық газ құбырының екінші желісінің желілік бөлігін және инфрақұрылымын орналастыру (құрылысы) үшін	босалқы жер	133,5065	-	-	133,5065	
		-	133,5065	-	-	133,5065	
		Сырдария ауданы					
6		«Бейнеу-Бозой-Шымкент» магистральдық газ құбырының екінші желісінің желілік бөлігін және инфрақұрылымын орналастыру (құрылысы) үшін	ауыл шаруашылығы мақсатындағы жер	29,4345	22,8707	-	6,5638
	өнеркәсіп, көлік, байланыс жері, ғарыш қызметі, қорғаныс, ұлттық қауіпсіздік, ядролық қауіпсіздік аймағы мұқтажына арналған жер және ауыл шаруашылығына арналмаған өзге де жер		1,2211	-	-	1,2211	
	орман қорының жері		85,1907	-	-	85,1907	
Барлығы:			босалқы жер	259,8035	201,8673	-	57,9362
			-	375,6498	224,738	-	150,9118
Шиелі ауданы							
7	«Бейнеу-Бозой-Шымкент» магистральдық газ құбырының екінші желісінің желілік бөлігін және инфрақұрылымын орналастыру (құрылысы) үшін	ауыл шаруашылығы мақсатындағы жер	119,8174	91,4208	-	28,3966	
		өнеркәсіп, көлік, байланыс жері, ғарыш қызметі, қорғаныс, ұлттық қауіпсіздік, ядролық қауіпсіздік аймағы мұқтажына арналған жер және ауыл шаруашылығына арналмаған өзге де жер	0,0618	-	-	0,0618	
		су қорының жері	0,2216	-	-	0,2216	
Барлығы:		орман қорының жері	178,3296	-	-	178,3296	
		босалқы жер	187,5796	143,1232	-	44,4564	
		-	486,01	234,544	-	251,466	
Жаңақорған ауданы							
8	«Бейнеу-Бозой-Шымкент» магистральдық газ құбырының екінші желісінің желілік бөлігін және инфрақұрылымын орналастыру (құрылысы) үшін	ауыл шаруашылығы мақсатындағы жер	206,5935	122,3678	4,3326	79,8931	
		өнеркәсіп, көлік, байланыс жері, ғарыш қызметі, қорғаныс, ұлттық қауіпсіздік, ядролық қауіпсіздік аймағы мұқтажына арналған жер және ауыл шаруашылығына арналмаған өзге де жер	0,4438	-	-	0,4438	
		босалқы жер	224,5970	135,8812	-	88,7158	
Барлығы:		-	431,6343	258,249	4,3326	169,0527	
Жинағы:		-	3573,8908	1842,1162	4,3326	1727,442	

Шахизат ТӨРЕБАЕВ

Сыр жұртшылығы орны толмас қазаға душар болды.

4 қазан күні 79 жасқа қараған шағында мемлекет және қоғам қайраткері, «Құрмет» орденінің иегері, Қызылорда облысының құрметті азаматы, елге белгілі тұлға Төребаев Шахизат Хамитұлы дүниеден өтті.

Шахизат Хамитұлы 1948 жылы 20 қыркүйекте Жалағаш ауданының «Тан» ауылында дүниеге келген. Ол саналы ғұмырын Сыр өңірінің өсіп-өркендеуіне арнады, мемлекеттік қызметтің әр саласында абыройлы еңбек еткен білікті маман, тәжірибелі басшы, ардақты әке, немере-шөберелеріне өнегелі ата болды.

Еңбек жолын 1971-1976 жылдар аралығында Қызылорда политехникумында оқытушы болып бастады. 1976-1987 жылдары Қызылорда облыстық партия комитетінде жауапты қызмет атқарды.

1987-1995 жылдары Қызылорда қалалық халық депутаттары кеңесі атқару комитеті төрағасының орынбасары, 1992-1995 жылдары Қызылорда қаласы әкімінің орынбасары, бірінші орынбасары болды.

1995-1999 жылдары Қазақстан Республикасының бірінші қос палаталы Парламенті Мәжілісінің депутаты болып сайланды.



1999 жылы Қызылорда облысы әкімінің орынбасары, 2001-2004 жылдары Қармақшы ауданының әкімі, 2004 жылы Қызылорда облыстық орман және аңшылық шаруашылығы аумақтық басқармасының бастығы қызметін абыроймен атқарды.

2013 жылдан бастап бүгінгі күнге дейін «Қансонар» аңшылардың қоғамдық бірлестіктері мен аңшылар қоғамдық бірлестігі республикалық қауымдастығының Қызылорда облысы бойынша филиалына басшылық етті.

Шахизат Хамитұлы облыстың әлеуметтік-экономикалық дамуына, соның ішінде қоршаған ортаны қорғау саласына, экологияны жақсартуға

зор үлес қосты.

Нарыққа өту кезеңінде шағын кәсіпкерліктің дамуына, кооперативтердің құрылуына, яғни ел экономикасының жаңа жүйеге бетбұрыс жасау уақытындағы бастамаларға атсалысты.

Облыс орталығын абаттандыруға, сәулетті ғимараттардың бой түзеуіне еңбек сіңірді. Парламент Мәжілісінің депутаты кезінде «Қоршаған ортаны қорғау туралы» заңның қабылдануына белсене араласты.

Ғылыми ізденістерінің көкжиегін кеңейтіп, 1997 жылы «Арал өңірінің экологиялық проблемалары» тақырыбында кандидаттық диссертация қорғап, 8 ғылыми мақаланың авторы атанды. Қай қызметте де абыройлы, елге сыйлы, халыққа қамқор болды.

Болмысы биік, парасаты жоғары, ары да, жаны да таза мемлекетшіл азаматтың, нар тұлғалы қайраткердің иманы саламат, жаны жәннатта болсын! Оның жарқын бейнесі Сыр жұртшылығының жадында мәңгі сақталады.

Бақұл болатың, Сырдың арда азаматы!

Қызылорда облысының әкімдігі, облыстық мәслихат, облыстық қоғамдық кеңес, облыстық ардагерлер кеңесі

ТАҒЗЫМ

АТАКӘСІПТІ АЛҒА ОЗДЫРҒАН

Өткен ғасырдың екінші жартысында өмірге келіп, уақыттың және заманның қиындығына қарамай жоғары білім алып, маман ретінде шаруашылықты дамытуға үлес қосқан аға ұрпақтың еңбегі өлшеусіз. Қоғам жанарды, еңбек қатынастары және меншік өзгерді. Бірақ біз өткен ғасырдың 80-жылдарындағы елдің дамуын, әсіресе ауыл шаруашылығындағы жетістіктерді жоққа шығара алмаймыз. Сол молшылық осы аға ұрпақтың қолымен жасалды. Қайта құру, тоқырау, одан бергі тәуелсіздігіміздің алғашқы жылдарында да елді қиыншылықтан алып шыққан осы азаматтар. Сондай жандардың бірі, өмірден озғанына биыл 20 жыл болған Бердіхан Омаров жайлы сыр толғағым келеді.

Бердіхан ағамыз 1949 жылдың 7 сәуірінде Қазалы ауданындағы сол жылдары «Путь Сталина» деп аталған колхоздың орталығы болған ауылда дүниеге келген. Сексеуіл стансысындағы №123 қазақ орта мектебін 1966 жылы бітіріп, Орал қаласындағы Батыс Қазақстан ауыл шаруашылығы институтына оқуға түсті. Ауыл шаруашылығын дамытуға ерекше көңіл бөлінген сол кезеңде бұл жоғары оқу орны еліміздің аграрлық саласына қажетті мамандар даярлайтын еді. Институтта теориялық білім мен тәжірибелік жұмыстар тығыз байланысты болды. Студенттер зертханаларда, оқу-тәжірибелік шаруашылықтарда кәсіби дағдыларды үйренді.

Ғалым-зоотехник мамандығын алып, оқу орны жолдама берген соң, Қызылорда облыстық ауыл шаруашылығы басқармасының бұйрығымен Тереңөзек ауданындағы ХХІ партсезд атындағы кеңшарда еңбек жолын бастады. Сол кезде шаруашылықтың басшысы Сейілбек Шаухаманов еді. Осы жылдары совхозда егіншілікпен қатар мал шаруашылығы да дамыды. Ол кездегі күріш шаруашылығы көбіне ірі кара өсіретін және сүт, ет өндіру жөнінде жоспар берілетін. Бұл шаруашылықта қой фермасы да болды, жылқы да өсірді. Бердіхан ағамыз зоотехник болып келген кезде қой фермасы жаңадан ашылған «Інқардария» совхозына берілген еді. Совхоз директоры негізінен егіншілік саласына жауап береді, мал шаруашылығын партия комитеті хатшысының мойнына іліп қойғанмен, оның өз жұмысы жеткілікті. Сондықтан бар ауыртпалық зоотехниктерге түсетін.

1975 жылдың басында ХХІ партсезд атындағы кеңшардан С.Сейфуллин атындағы шаруашылық бөлініп шықты. Бұрын 300 гектар ғана күріш егетін бөлімше еді. Бекең осы шаруашылыққа зоотехник болып ауысты. Шабындық жер тапшы, мал азығын дайындау өте қиын. Мал азығының жетіспеуі мал басын сақтау, өсіру, оның өнімдерін өндіруге әсер етеді. Сол 70-жылдары ірі кара 3000, жылқы 300 басқа жетті. Ауылдан 450 шақырым қашықтағы Қарақұмның «Мыңбұлақ» аумағынан шөп шабудың өзі жан-кештілік еді. Шөпшілер күніне 50-60 тонна мал азығын дайындап, 21 тонналық екі тіркемелі 3 «К-700» тракторымен тасыды. Міне, осы істің басы-қасында Бердіхан ағамыз да болған еді.

Мал шаруашылығы өнеркәсіптік негізге көше бастаған кезде арнайы фермалар мен бордақылау алаңдары ұйымдас-тырылды. Сыр бойындағы шаруашылықтар үшін жазғы жайылым мен қысқы жем-шөп дайындау маңызды болды. Жазда малды жайылымға шығару арқылы табиғи шөпті тиімді пайдаланды.

Бердіхан аға С.Сейфуллин атындағы шаруашылықта он жыл қызмет етіп, ондағы мал шаруашылығын қолымен құрды, өркендетті. Қысы-жазы үй көрмей, малшылармен бірге болды. Оның білімі, тынымсыз ізденісі және тәжірибесі сала-ны дамытып, шаруашылықтың экономикасын көтерді. Еңбек адамдарын да өсірді. Мысалы Хамит Ақбергенов әр жүз аналықтан 96 бұзау, Тыным Сейделов, Әбдібек Өтегенов 100 биеден 100 құлын алып, елге танылды.

Илчич атындағы кеңшар бас зоотехник болып тағайындалған кезде КСРО-да қайта құру басталған еді. Кеңестік ауыл шаруашылығы сүйенген орталықтандырылған жоспар енді тиімсіз деп танылды. Шаруашылықтарға көбірек дербестік беру идеясы көтеріліп

«Сыр бойы», «Қызылординские вести», «Ақмешіт апталығы», «Ақмешіт жастары» және аудандық басылымдарға хабарландыру орналастырғыңыз келсе: 70-00-52 телефоны арқылы байланысуға болады. E-mail: sm-jarnama@yandex.kz



/// ЖӘДІГЕР

ЭКСПЕДИЦИЯ: ДАЛАДАҒЫ КҮНДЕР, ТАРИХТАҒЫ ІЗДЕР



Қара асардағы бір ай

Археолог үшін далалық экспедициялардың орны ерекше. Университеттегі археологиялық мәдениеттердің тарихын, ескерткіштерді зерттеу әдістерін теориялық тұрғыдан оқуға болады. Дегенмен ескерткіштің өзіне барып, оны көзбен көріп қана қоймай, қазба жұмыстарына тікелей қатысқанда ғана бұл жұмыстың шынайы мәніне тереңірек бойлай бастайсың. Мен үшін осындай маңызды қадам – Жеті асар археологиялық мәдениетіне жататын Қара асар ескерткішінде өткізген бір айлық далалық экспедиция болды. Экспедиция Ә.Марғұлан атындағы Археология институтының бастамасымен, археолог Әзілхан Тәжесеевтің жетекшілігімен жүргізілді. Оған он бес адамдай қатысты, оның оны нағыз археолог мамандар.

Экспедициядағы бір күн

Қазба жұмыстары таңсәріден басталатын. Сағат 06:20-да ұйқыдан тұрған соң, экспедицияға қажетті құрал-саймандарды тексеріп, дайындай бастаймыз. Таңғы асты ішіп болған соң, керек-жаракты көлікке тиіп, сағат 07:00-де Қара асар ескерткішіне қарай

жолға шығатынбыз.

Таңғы уақыт – қазба жұмыстарына ең қолайлы мезгіл. Ауа салқын, айнала тыныш болғандықтан, жұмысқа көңіл бөлу де жеңіл. Жұмыс барысында экспедиция мүшелерінің арқайысының өз міндеті бар. Біреулері табылған археологиялық материалдарды арнайы қалталарға салып, тіркеп отырса, қалғандары мәдени қабатың келесі бөлігіне өтуге дайындалатын. Осылайша қызу жұмыс жүріп жататын. Күн көтерілген сайын ыстық біртіндеп күшейе түседі.

Кейде бірнеше сағат, тіпті бірнеше күн бойы археологиялық олжа кездеспеуі мүмкін. Алайда археолог үшін шыдамдылық өте маңызды. Келесі бірнеше сантиметр топырақтың астында қандай дерек жатқаны белгісіз. Қарапайым көрінетін керамика сынығының өзі белгілі бір кезең, тұрмыс немесе мәдени байланыс туралы мәлімет береді. Шамамен сағат 11:30-да қысқа үзіліс жасайтынбыз. Сол кезде қауын-қарбыз жеп, аздап демалып, қайтадан жұмысқа кірісеміз. Дала жағдайында қауын мен қарбыздың өзі ерекше дәмді. Осындай сәттер кейін экспедицияның еске алғанда ең жылы естеліктердің біріне айналады.

Сағат 12:00-ге қарай күн ысиды. Соған қарамастан, жұмысымызды жалғастыра береміз. Қазба кезінде топырақтың әр қабатын мұқият тазалап, археологиялық материалдардың ор-

наласуына ерекше назар аударамыз. Табылған заттың өзі ғана емес, оның қай жерден және қандай қабаттан шыққаны да маңызды.

Шамамен сағат 14:00-де қазба алаңынан экспедиция орнына қайтатынбыз. Келген соң жұмысшылар түскі ас ішіп, біраз тынығып алады. Ал экспедиция мүшелері кешкі асқа дейін табылған археологиялық материалдарды тазалап, жуып, тіркеп, фотоға түсіріп, реттеп жинайды. Әрбір табылған материалдың нөмірі, табылған орны мен мәдени қабаты жазылып, кейін фотоға түсіріліп, арнайы сақталатын. Бұл жұмыстар материалдарды ғылыми тұрғыдан дұрыс тіркеу және кейінгі зерттеулер үшін маңызды.

Күннің ыстығы қайтып, жұмыс қарқыны да біртіндеп бәсеңдейтін. Экспедиция мүшелері бір-бірімен арқа-жарқа әңгімелесіп, қызықты жағдайларды айтып, әзілдесіп отырады. Қазба кезінде табылған материалдар туралы пікір алмасып, кейде күнделікті өмірдегі түрлі тақырыптарды сөз етпейміз.

Археолог-ғалымдардың тәжірибесі

Қара асарда жұмыс істей жүріп, бұл ескерткіштің қазіргі зерттелуі бұрынғы археологтардың еңбегімен тығыз байланысты екенін түсіндім. Жеті асар мәдениетін зерттеуде Л.Левинаның орны ерекше. Ол 1973-1993 жылдары осы мәдениеттің ескерткіштерін зерттеуге жетекшілік етіп, оның кезеңделуі мен хронологиясын ғылыми тұрғыдан жүйелеуге үлкен үлес қосты. Осы ғылыми дәстүрдің жалғасын экспедиция барысында орыс археолог-ғалымы Сергей Болеловтің тәжірибесінен де көруге болады.

Ол кезінде Л.Левинаның тікелей жетекшілігінен жұмыс істеген. Сондықтан Болеловпен бірге бір экспедицияда болу Жеті асар археологиясының бірнеше буынын жалғастырып тұрғандай әсер қалдырды. Белгілі ғалымдардың еңбектерін кітаптан оқып бір бөлек, ал сол ғылыми мектептің тәжірибесін бойына сіңірген археологпен бірге далалық жағдайда жұмыс істеу мүлде басқа. Болеловтің далалық тәжірибесі мен ескерткішке деген қасиеті қозғарасын бақылау мен үшін күннің тәжірибе болды. Әзілхан Тәжесеевтің жетекшілігімен археологиялық зерттеудегі жүйелілік пен мұқияттылықтың маңызын түсіндім.

Экспедицияның тағы бір ерекшелігі – Берлиннен келген екі археологтың қатысуы. Олардың бірі – жас археолог

Йоханнес, екіншісі – оның жетекшісі Фин Шрайбер. Әр мемлекеттен келген мамандардың бір ескерткіште тоғысуы археологияның халықаралық ғылым екенін дәлелдей түскендей.

Йоханнес және Финмен бірге жұмыс істеу арқылы кәсіби тәжірибемен қатар, әртүрлі ғылыми ортадан шыққан адамдардың ортақ мақсат жолында қалай бірігетінін де көрдім. Археологиялық ескерткіштің тарихын зерттеу барысында тіл мен ел шекарасы кедергі бола алмайды. Бір ай ішінде біртіндеп экспедициялық орта қалыптасты. Күндізгі қазба жұмыстары, ыстық дала, қысқа үзілістер, кешкі әңгімелер, табылған жәдігерлерді тазалау, фотофиксация жасау және оларды реттеп жинау – бәрі осы кезеңнің ажырамас бөлігіне айналды. Археологтың жұмысы көне заттарды тауып қана қоюдан тұрмайды. Оның басты міндеті – материалдық деректер арқылы өткен қоғамның өмірін ғылыми тұрғыдан түсіндіру.

Біз өткенді өз көзімізбен көре алмаймыз, бірақ одан қалған заттар мен құрылыс іздері арқылы сол дәуір туралы түсінік қалыптастырамыз. Экспедиция барысында археологқа ең қажет қасиеттердің бірі шыдамдылық екенін түсіндім. Кейде бірнеше сағаттық еңбектің нәтижесі кішкентай ғана зат болуы мүмкін. Алайда сол кішкентай заттың артында үлкен тарихи ақпарат жатуы ықтимал.

Экспедицияның соңғы күндері жақындағанда, бастапқыда қиын болып көрінген далалық өмір біртіндеп күнделікті әдетке айналды. Ерте тұру, таңғы салқын уақытта жұмысқа кірісу, күннің ыстығына шыдау осының бірі – археолог жұмысының бір бөлігі. Бір ай ішінде тағыс болған қазба алаңын, бірге жұмыс істеген адамдарды және даланы қимайсың. Мен үшін Қара асардағы бұл экспедиция кәсіби тәжірибеден әлдеқайда маңызды болды. Әзілхан Тәжесеевтің жетекшілігімен жұмыс істеу, Сергей Болеловтің тәжірибесін көру, Берлиннен келген Йоханнес, Финмен бірге зерттеу жүргізу, осының бәрі есімде ерекше сақталды. Ең бастысы, бұл экспедиция археологияның мәнін тереңірек түсіндірді. Археологтың жұмысы – қазу ғана емес, үнсіз жатқан тарихты ғылыми тұрғыдан сойлету. Қара асардан қайтқанда, бір айдың қалай өткенін байқамай қалғанымды түсіндім. Бірақ осы уақытта тәжірибем толысты, танымым тереңдей түсті.

Абзал ИБАДУЛЛАЕВ,
облыстық тарихи өлкетану музейінің қызметкері

/// ҰСТАЗ ШЫҒАРМАШЫЛЫҒЫ

РУХАНИ ӨЗЕК САҚТАЛҒАН САБАҚТАСТЫҚ



Халық поэзиясы – ұлттың дүниетанымын, елдік санасын, адамгершілік ұстанымдарын, қоғамдық тәжірибесін көркем сөз арқылы жеткізетін рухани мұра. Оның басты ерекшелігі – поэзиялық шығарманың тек қағаз бетінде өмір сүрмей, орындаушы мен тыңдаушы арасындағы қарым-қатынаста қалыптасып, ұрпақтан ұрпаққа жетуінде.

Осы тұрғыдан алғанда, профессор Темірхан Тебегеновтің әдебиеттану зерттеулерінің маңызы ерекше. Ғалымның «Өлең сөздегі дәстүр жалғастығы» және әдебиет тарихына қатысты еңбектерінде қазақтың дәстүрлі ақындық поэзиясы тарихи тұрғыдан жүйеленіп, оның әр кезеңдегі көркемдік ерекшеліктері мен жалғастық арналары қарастырылады. Зерттеулердегі негізгі ұстанымдардың бірі – қазақ әдебиетін бір-бірінен бөлек тұрған кезеңдер жиынтығы емес, ғасырлар бойы жалғасып келе жатқан тарихи-мәдени үдеріс ретінде тану.

Қазақ ақындық поэзиясының тамыры көне түркілік мәдени кеңістікпен, ортағасырлық жазба мұрамен және ауызша сөз өнерімен сабақтас. Күлтегін, Білге қаған, Тоныкөк жазбаларында елді сақтау, бірлік, ерлік, ата-баба аманаты, тарихи жауапкершілік секілді ұғымдар көрініс тапқан.

Ортағасырлық түркі әдебиеті бұл рухани арнаны одан әрі тереңдетті. Махмұд Қашқари, Жүсіп Баласағұни, Ахмет Ясауи, Ахмет Йүгнәки еңбектерінде тіл, білім, адамгершілік, әділет, иман, қоғам мен билік мәселелері қатар қозғалды.

XV-XVIII ғасырлардағы жыраулық поэзияда бұл сабақтастық айқын сипатталды. Достамбет, Қазтуған, Шалкиіз, Бұқар жырау шығармаларында елдік мүдде, жер тұтастығы, ерлік, бірлік, хандықтың тағдыры, адамдық қасиет мәселелері жырланды. Жыраулық поэзиядағы осы қоғамдық жауапкершілік кейінгі ақындық дәстүрге де жалғасты. XIX ғасыр қазақ поэзиясы үшін күрделі әлеуметтік-саяси өзгерістер кезеңі болды. Жер мәселесі, қоғамдық өзгерістер, ел тағдыры, еркіндік пен ұлттық болмыс мәселелері ақындар шығармашылығында кенінен көрініс тапты.

Махамбет Өтемісұлының поэзиясындағы еркіндік пен күрес идеясы жыраулық дәстүрдегі ерлік және елді сарымен сабақтасып, XIX ғасырдың нақты тарихи жағдайында жаңа мазмұндалды. Дулат пен Шортанбай шығармашылығында қоғамдық өзгерістер мен дәстүрлі құндылықтардың әлсіреуі сыныпты сипатта жырланды. Мұрат Мөңкеұлының шығармаларында жер мен атамекен тағдыры ерекше орын алды.

Т.Тебегенов зерттеулеріндегі маңызды тұжырымдардың бірі де осында жатыр: дәстүр сабақтастығы – дайын үлгіні қайталау емес, тарихи жағдайға сәйкес қайта жаңғырту. Ел, жер, ерлік, намыс, бірлік секілді ұғымдар әр дәуірде әртүрлі сипатта көрінгенмен, олардың рухани өзегі сақталып отырды.

XIX ғасыр ақындық поэзиясының тағы бір ерекшелігі – ауызша және жазбаша дәстүрдің өзара жақындасуы. Суырыпсалмалық өнер сақталғанымен, ақындардың шығармалары қағазға түсіп, мәтін ретінде тарай бастады. Осылайша ауызша дәстүр мен жазба әдебиет бір-біріне қарама-қарсы емес, бірін-бірі толықтыратын арналар ретінде қалыптасты.

XX ғасырдың алғашқы жартысында қазақтың дәстүрлі ақындық өнері жаңа тарихи ортаға бейімделді. Жамбыл Жабаев, Нұрпейіс Байғанин, Доске Әлімбаев, Шашубай Қошқарбаев, Кенен Әзірбаев, Нартай Бекежанов және басқа да халық ақындары ғасырлар бойы қалыптасқан орындаушылық дәстүрді жалғастырды.

Бұл ақындардың шығармашылығында айтты, терме, толғау, тарихи жыр, әлеуметтік тақырып секілді бірнеше арна тоғысты. Олардың басты ерекшелігі – қоғамдық өмірдегі өзгерістерге жедел үн қатуы, яғни дәстүрлі поэзия жаңа тарихи шындықты қабылдап, жаңа тақырыптармен толықты. Әсіресе, суырыпсалмалық өнер халық поэзиясының өміршеңдігін қамтамасыз еткен негізгі қасиеттердің бірі болды.

Суырыпсалма ақын дайын мәтінді ғана қайталамайды. Ол орындау үстінде ойды шапшаң құрап, қарсыласының сөзіне, тыңдаушының қабылдауына және нақты жағдайға қарай жаңа жолдар тұдырады. Сондықтан суырыпсалмалық – дәстүрді сақтаудың ғана емес, оны жаңартудың да тетігі.

Ғалымның материалдарында Шалкиіз, Бұқар, Махамбет дәстүрінің кейінгі халық ақындары шығармашылығына ұласуы тұтас әдеби үдеріс ретінде қарастырылады. Бұл халық поэзиясының әр тарихи кезеңде жаңа мазмұн қабылдай отырып, өзінің көркемдік негізін сақтағанын көрсетеді.

Қазақтың халық поэзиясындағы дәстүр сабақтастығын айттыс өнерінен анық көруге болады. XX ғасырдың екінші жартысында айттыс жаңа қоғамдық ортаға бейімделе бастады. Теледидар арқылы ұйымдастырылған республикалық айттыстар дәстүрлі өнердің аудиториясын кеңейтіп, оны жаңа коммуникациялық кеңістікке шығарды. Осылайша ауызша тараған өнер бұқаралық ақпарат құралдары арқылы көпшілікке жетті.

Тәуелсіздік кезеңінде айттысқа жаңа буын ақындар келді. Дәстүрлі суырыпсалмалықпен қатар жазба әдебиеттің тәжірибесі де қолданылып, айттыстың тақырыптық аясы кеңейді. Тіл, тарих, мәдениет, білім, жастар, қоғамдық жауапкершілік сияқты мәселелер қазіргі айттыстың мазмұнын толықтырды.

Бұл құбылыс ғалым зерттеулеріндегі дәстүр мен жаңашылдықтың бірлігі туралы ойды айқын көрсетеді. Бүгінде халық поэзиясы жаңа ақпараттық ортаға да бейімделіп келеді. Бұрын ақын мен тыңдаушының кездесуі белгілі бір ортаға, сахнаға немесе жиналға тәуелді болса, қазіргі кезде айттыс пен халық ақындарының шығармалары бейне, аудио және мәтін түрінде интернет арқылы таралады.

Бұл жерде өзгеріп отырғаны – дәстүрдің мазмұны емес, оның таралу ортасы. Цифрлық технология халық поэзиясын жаңа буынға жеткізудің қосымша арнасына айналып отыр. Дегенмен дәстүрлі мұраны қазіргі технология арқылы тарату кезінде шығарманың бастапқы контекстін, толық нұсқасын және орындау ерекшелігін сақтау маңызды. Себебі халық поэзиясы тек мәтіннен тұрмайды. Оның ішінде орындаушының дауысы, мақамы, ырғақтық ерекшелігі, тыңдаушымен байланысы сияқты құндылықтар да бар.

Т.Тебегенов зерттеулерін жинақтап келгенде, дәстүр сабақтастығын бірнеше бағыттан көруге болады. Біріншісі – тарихи сабақтастық: көне түркілік мұрадан бастап қазіргі айттысқа дейінгі рухани байланыс. Екіншісі – жанрлық сабақтастық: жыр, толғау, терме, айттыс, арнау секілді жанрлардың түрлі кезеңдерде жаңғыруы. Үшіншісі – тақырыптық-идеялық сабақтастық: ел, жер, ерлік, бірлік, адамгершілік, тарихи жад секілді құндылықтардың әр дәуірде қайта түсіндірілуі. Төртіншісі – көркемдік сабақтастық: ырғақ, ұйқас, қайталау, параллелизм, дәстүрлі бейнелер мен шешендік өрнектердің жалғасуы. Халық поэзиясы – өткеннің ғана мұрасы емес, бүгінгі рухани өмірімен байланысқан өнер. Оның өміршеңдігі де осында.

Темірхан Тебегеновтің зерттеулеріндегі негізгі ойды қысқаша түйіндесек, дәстүр – өзгермейтін үлгі емес, тарихи ортаға бейімделіп отыратын көркемдік жады. Дәстүрдің қадірі де – оның өзгермей сақталуында ғана емес, заман өзгерген сайын жаңа мазмұнмен өмір сүруінде.

Гүлбану ТЕБЕГЕНОВА,
Абай мектебінің мұғалімі,
Арайлым ТЕМІРБЕК,
11-сынып оқушысы

Хабарландыру

1. Жобаның атауы: «Қызылорда облысы Шиели ауданының ауылдық округтерінде мал қорымының құрылысы (биотермиялық шұңқыр)» объектісі бойынша экологиялық әсер ету рұқсатын алуға арналған материалдар (РЕШН, ӨЭБ, КББ, КОКЖШДЖ)

2. Әсер ету аумағы: Қызылорда облысы, Шиели ауданы: 1) Жиделіарық ауылдық округі – 325316,5882 сш и 4901028,7597 вл; 2) Жуантөбе ауылдық округі – 321078,0968 сш и 4898552,3376 вл; 3) Талаптан ауылдық округі – 303401,6300 сш и 4910295,5705 вл; 4) Еңбекші ауылдық округі – 329063,9700 сш и 4901851,1406 вл; 5) Жанатұрмыс ауылдық округі – 317168,5980 сш и 488910,4862 вл; 6) Ортақшыл ауылдық округі – 300357,0958 сш и 4896163,5574 вл; 7) Жолек ауылдық округі – 292532,8073 сш и 4906317,7668 вл; 8) Сұлутөбе ауылдық округі – 263388,1128 сш и 494808,1551 вл; 9) Майлытоғай ауылдық округі – 275291,9274 сш и 4933410,6778 вл; 10) Байгекүм ауылдық округі – 296062,1995 сш и 4911029,5513 вл; 11) Алмаы ауылдық округі – 310925,8709 сш и 4903546,8234 вл; 12) Ақмаы ауылдық округі – 330954,5052 сш и 4883409,1372 вл; 13) Байтерек ауылдық округі – 319714,3318 сш и 4885470,0852 вл.

3. Қоғамдық тыңдаулар ашық жиналыс түрінде өтеді: Қызылорда облысы, Шиели ауданында: 1) Жиделіарық а/о, әкімдік ғимараты – 09.11.2026 ж. сағат 09:00; 2) Жуантөбе а/о, әкімдік ғимараты – 09.11.2026 ж. сағат 10:00; 3) Талаптан а/о, әкімдік ғимараты – 09.11.2026 ж. сағат 11:00; 4) Еңбекші а/о, әкімдік ғимараты – 09.11.2026 ж. сағат 12:00; 5) Жанатұрмыс а/о, әкімдік ғимараты – 09.11.2026 ж. сағат 15:00; 6) Ортақшыл а/о, әкімдік ғимараты – 09.11.2026 ж. сағат 16:00; 7) Жолек а/о, әкімдік ғимараты – 09.11.2026 ж. сағат 17:00; 8) Сұлутөбе а/о, әкімдік ғимараты – 10.11.2026 ж. сағат 10:00; 9) Майлытоғай а/о, әкімдік ғимараты – 10.11.2026 ж. сағат 11:00; 10) Байгекүм а/о, әкімдік ғимараты – 10.11.2026 ж. сағат 12:00;

11) Алмаы а/о, әкімдік ғимараты – 10.11.2026 ж. сағат 15:00; 12) Ақмаы а/о, әкімдік ғимараты – 10.11.2026 ж. 16:00; 13) Байтерек а/о, әкімдік ғимараты – 10.11.2026 ж. сағат 17:00; 4. Онлайн байланыс сілтемесі: Zoom конференциясына кіру <https://us04w4eb.zoom.us/j/71017238438?pwd=OG0uH2by4tF7SIkAV5ZDl6bUJlaldxS1> Конференция идентификаторы: 710 1723 8438;Кіру коды: 0AS1PZ 5. Жоспарланған қызметтің бастамашысы: «Қызылорда облысы ветеринария басқармасының» «Шиели аудандық ветеринариялық станциясы» ШЖҚ КМК, БСН 110340019486. Қызылорда облысы, Шиели ауданы, Шиели кенті, К.Сәтпаев к., 22 құрылым, e-mail: vet-stanciya@mail.ru. Тел.: +7-702-143-66-29.

6. Өзiрлеушi: «KazIocIpoект» ЖШС. Қызылорда облысы, Жалағаш ауданы, Жалағаш кенті, Абай көшесі, 35/5, БИН: 240 031 582, тел.: 8-708-515-7994, e-mail: ssalta95@bk.ru 7. Жоба материалдары веб-сайтта орналастырылған: НБД/СОСнПР <https://ndbecology.gov.kz> және <https://www.gov.kz/memleke/entities/kyzylorda-tabigat?lang=ru> 8. Жоба материалдары бойынша қосымша ақпаратты мына мекенге/байланыс алуға болады: тел.: 8-708-515-7994, e-mail: ssalta95@bk.ru 9. Ескертудер мен ұсыныстар осы жерде қабылданады: ҚО мен ТР ЖҚТҮДБ <https://ndbecology.gov.kz/>, «Қызылорда облысының Табиғи ресурстарды басқару және табиғат пайдалануды реттеу» ММ: prd@vmail.kz, a.koszhanova@vmail.kz, prd@korda.gov.kz, тел.: 8 (7242) 60-53-69.

10. Ашық жиналыс арқылы қоғамдық тыңдау өткізу туралы хабарландырудың фото суреті <https://ndbecology.gov.kz/> веб-сайтта орналастырылған.

Объявление

1. Наименование проекта: Материалы для получения экологического разрешения на воздействие (РООС, НДВ, ПУО, ППМ, ПЭК) к объекту «Строительство (биотермической ямы) скотомогильника в сельских округах Шиелинского района Кызылординской области». 2. Территория воздействия: Кызылординская область, Шиелинский район: 1) Сельский округ Жиделіарық – 325316,5882 сш и 4901028,7597 вл; 2) Сельский округ Жуантөбе – 321078,0968 сш и 4898552,3376 вл; 3) Сельский округ Талаптан – 303401,6300 сш и 4910295,5705 вл; 4) Сельский округ Еңбекші – 329063,9700 сш и 4901851,1406 вл; 5) Сельский округ Жанатұрмыс – 317168,5980 сш и 488910,4862 вл; 6) Сельский округ Ортақшыл – 300357,0958 сш и 4896163,5574 вл;

Бас редактордың орынбасары – 40-11-10 (1053)
Жауапты хатшы – 70-00-81 (1037)

Бөлімдер:

руханият және ақпарат – 40-11-10 (1039, 1040)
экономика – 40-11-10 (1038, 1033)
әлеумет және саясат – 40-11-10 (1034)
жарнама – 70-00-52, 40-11-10 (1058)
есеп-қисап – 70-00-39, 70-00-38
компьютер орталығы және корректорлар – 40-11-10 (1036, 1035)

Қызылорда облыстық «Сыр бойы» газеті
ҚР СТ ISO 9001-2016 (ISO 9001:2015)
«Сапа менеджменті жүйелері» талаптарына сәйкес КЗ.4310318.07.03.01178 нөмірімен сертификатталған. Авторларға қаламақы тапсырыс бойынша төленеді, қолжазба өңделеді және қайтарылмайды. Жариялымдар газеттің түпкілікті көзқарасын білдірмейді.
«АҚ» - ақылы қызмет.
Жарнама мазмұнына жарнама беруші жауапты.

Газет аптаның сейсенбі, бейсенбі, сенбі (сенбілік екі нөмір) күндері шығады.

Газет Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігі Ақпарат және мұрағат комитетінде тіркелген. Тіркеу куәлігі №12993-Г, 27.08.2012 ж. Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп, беттеліп, «ASU» баспа үйі» ЖШС сенімгерлік басқаруындағы «Сыр медиа» ЖШС баспаханасында басылды. Тел.: 8/7242/ 40-06-68. Газеттің таралымы бойынша 8/7242/ 70-14-08 телефон нөміріне хабарласуға болады.